

AIŠKINAMASIS DOKUMENTAS

Viešos konsultacijos dėl ES agentūrų EUROFOUND, CEDEFOP, ETF IR EU-OSHA vertinimo

Šių viešų konsultacijų tikslas

Šiomis konsultacijomis siekiama sužinoti piliečių ir suinteresuotųjų subjektų nuomonę apie šias keturias Užimtumo generalinio direktorato kompetencijai priskiriamas decentralizuotas ES agentūras: Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (EUROFOUND), Europos profesinio mokymo plėtros centras (CEDEFOP), Europos mokymo fondas (ETF) ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA). Viešos konsultacijos dėl ETF išorės vertinimo¹ jau vyko 2016 m. balandžio– birželio mėn. Todėl šių konsultacijų metu daugiausia dėmesio bus skirta EUROFOUND, CEDEFOP ir EU-OSHA. Vis dėlto klausimai dėl kompleksinio ir perspektyvinio vertinimo apima ir ETF.

ES decentralizuotos agentūros įsteigtos tam, kad vykdydamos technines ir mokslines užduotis ES institucijoms padėtų įgyvendinti politiką ir priimti sprendimus. Agentūros įkurtos daugelyje valstybių narių ir sprendžia su 500 mln. ES gyventojų kasdiene veikla susijusius klausimus bei problemas. Jos vykdo itin svarbią veiklą pačiose įvairiausiose srityse: mūsų mitybos, vaistų, cheminių medžiagų poveikio, švietimo, profesinio gyvenimo kokybės ir aplinkos, teisingumo, transporto, saugos, saugumo ir pagrindinių teisių. Šių keturių Užimtumo ir socialinės įtraukties generalinio direktorato kompetencijai priskiriamų agentūrų pagrindinės užduotys visų pirma yra šios:

- pagrindinė **EUROFOUND** užduotis – vykdyti mokslinius užimtumo, darbo santykių, darbo bei gyvenimo sąlygų tyrimus ir padėti vykdyti geresnę socialinę, užimtumo bei darbo politiką. EUROFOUND būstinė yra Airijoje, Dubline. Agentūrai dirba 110 darbuotojų, jos metinis biudžetas – 21 mln. eurų;
- pagrindinė **CEDEFOP** užduotis – padėti Europos Komisijai skatinti profesinio rengimo bei mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo veiklą ir jos organizavimą ES lygmeniu. Agentūra taip pat padeda įgyvendinti bendrą profesinio mokymo politiką nacionaliniu lygiu. CEDEFOP būstinė yra Graikijoje, Salonikuose. Agentūrai dirba 122 darbuotojai, jos metinis biudžetas – 18 mln. eurų;
- Pagrindinė **EU-OSHA** užduotis – didinti informuotumą ir plėtoti žinias apie darbuotojų saugą ir sveikatą. Agentūra rengia, renka ir teikia patikimą bei svarbią informaciją, vykdo analizę ir rengia priemones, kuriomis už darbuotojų saugą ir sveikatą atsakingiems subjektams siekiama sudaryti lengvesnes sąlygas keistis informacija ir gerą patirtimi ES ir nacionaliniu lygmenimis. EU-OSHA būstinė yra Ispanijoje, Bilbao. Agentūrai dirba 66 darbuotojai, jos metinis biudžetas – 16,7 mln. eurų;

---

¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=333&langId=en&consultId=23&visib=0&furtherConsult=yes>

- **ETF** tikslas – padėti tobulinti mokymosi visą gyvenimą programas ir asmeninius įgūdžius bei kompetenciją. Siekiant šio tikslo plėtojamos profesinio rengimo ir mokymo sistemos ES šalyse partnerėse, kaimyninėse Pietų ir Rytų Europos šalyse², ES plėtros regione, kuriame įgyvendinama Pasirengimo narystei pagalbos priemonė³, ir kai kuriose Vidurinės Azijos šalyse⁴. ETF būstinė yra Italijoje, Turine. Agentūrai dirba 130 darbuotojai, jos metinis biudžetas – 20 mln. eurų;

Daugiau informacijos apie kiekvienos agentūros įgaliojimus, tikslus ir veiklą pateikta jų interneto svetainėse:

EUROFOUND: <http://www.eurofound.europa.eu/>

CEDEFOP: <http://www.cedefop.europa.eu/>

ETF: <http://www.etf.europa.eu/>

EU-OSHA: <https://osha.europa.eu/>

EUROFOUND, CEDEFOP, ETF IR EU-OSHA vertinimas

Šio ETF, EUROFOUND, CEDEFOP ir EU-OSHA išorės vertinimo tikslas – nustatyti jų svarbą, veiksmingumą, efektyvumą, nuoseklumą ir papildomą naudą tiek individualiai, tiek kompleksiskai, nustatyti galimas sąveikas ir jų įgaliojimų, tikslų ir veiklos dubliavimąsi. Vertinimo aprėptis:

- EUROFOUND, CEDEFOP, ETF ir EU-OSHA **veikla** ir panašios Europos Komisijos, kitų ES decentralizuotų agentūrų (pvz., Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) ir Europos lyčių lygybės instituto (EIGE)) ir kitų susijusių ES priemonių bei tinklų (pvz., „Eurydice“) užduotys;
- **2011–2016 m.** įvykusių pokyčių vertinimas, palyginti su padėtimi iki 2011 m. ir 2016 m. pabaigoje;
- **Retrospektyvinė analizė** (ES agentūrų veiklos svarbos, veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo ir papildomos naudos vertinimas) ir **perspektyvinė analizė** (galimų susijusių pokyčių, galinčių padėti agentūroms geriau įgyvendinti tikslus, padidinti efektyvumą arba įgyvendinti kitus pokyčius, įskaitant racionalizavimą).

2012 m. paskelbtas „Bendras požiūris į ES decentralizuotas agentūras“, kuriuo siekiama didinti ES decentralizuotų agentūrų nuoseklumą, veiksmingumą, efektyvumą, atskaitomybę ir skaidrumą. 2016 m. rugpjūčio 23 d. Europos Komisija, remdamasi šiuo bendru požiūriu,

² Alžyre, Armėnijoje, Azerbaidžane, Baltarusijoje, Egipte, Gruzijoje, Izraelyje, Jordanijoje, Libane, Libijoje, Maroke, Moldavijoje, Palestinoje, Sirijoje, Tunise, Ukrainoje.

³ Albanijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje, buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje, Islandijoje (iki 2015 m.), Kosove (* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos), Juodkalnijoje, Serbijoje, Turkijoje.

⁴ Kazachstane, Kirgizijoje, Tadžikistane, Turkmėnistane, Uzbekistane.

paskelbė tris pasiūlymus dėl EUROFOUND, CEDEFOP (nuo 1975 m.) ir EU-OSHA (nuo 1994) steigimo reglamentų peržiūros. Šios peržiūros – tai proga kiekvienai iš šių trijų agentūrų atnaujinti atitinkamus tikslus, užduotis ir veiklą, siekiant geriau atsižvelgti į naujausius visuomeninius, institucinius bei ekonominius pokyčius ir į naujus poreikius. Atlikus šių keturių agentūrų vertinimą, bus naujų duomenų ir konkrečių rekomendacijų dėl kitų jų struktūros ir veiklos pakeitimų. Vertinimas taip pat parodys, ar agentūrų steigimo reglamentų nereikia peržiūrėti įdėmiau.

Viešų konsultacijų aprėptis

Šios viešos konsultacijos – tai pagrindinė bendrų konsultacijų, vykdomų atliekant šių keturių Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato kompetencijai priskiriamų agentūrų vertinimą, dalis. Jos papildo kitas tikslines konsultacijas, įskaitant pokalbius, apklausas, tyrimus ir seminarus.

Konsultacijose gali dalyvauti visi piliečiai, viešosios ir privačiosios organizacijos, tam, kad šis procesas būtų įtraukus, skaidrus, veiksmingas ir nuoseklus. Ypač laukiama suinteresuotųjų subjektų, kurie 2011–2016 m. buvo susiję su EUROFOUND, CEDEFOP ir EU-OSHA, atsakymų.

Konsultacijų tikslas – surinkti informacijos iš visuomenės ir suinteresuotųjų šalių ir sužinoti jų nuomonę apie agentūrų veiklą, visų pirma 1) apie agentūrų ateitį, siekiant išgirsti naujų idėjų ateityje joms svarbiais klausimais, įskaitant valdymą, ir palyginant alternatyvias politikos galimybes, ir 2) apie agentūrų naudingumo įvertinimą, atsižvelgiant į šiuos vertinimo kriterijus:

- **svarbą:** reikia įvertinti EUROFOUND, CEDEFOP ir EU-OSHA veiklos svarbą, atsižvelgiant į dabartinius ES poreikius ir atsirandančius iššūkius. Respondentų prašoma pareikšti nuomonę, ar agentūros tinkamai sprendžia su jų veikla susijusių politikos sričių klausimus;
- **veiksmingumą:** reikia įvertinti, kaip šių keturių agentūrų veiksmai ir veikla padėjo įgyvendinti jų tikslus ir ar jie turėjo įtakos konkrečioms sektoriams ir aplamai visuomenei;
- **efektyvumą:** reikia nustatyti, ar numatytieji keturių agentūrų tikslai ir rezultatai buvo efektyviai pasiekti. Viešų konsultacijų tikslas – sužinoti nuomones ir požiūrį į agentūrų veiklos supaprastinimo ir suderinimo privalumus;
- **nuoseklumą:** reikia išsiaiškinti, ar tikima, kad šių keturių agentūrų įgaliojimai ir veikla nuosekliai dera tarpusavyje ir su kitų institucijų, kurių tikslai yra panašūs, veikla. Konsultacijų metu taip pat siekiama nustatyti šių keturių agentūrų veiklos galimas sąsajas bei papildomumą ir atkreipti dėmesį į riziką, kurią gali kelti jų ir kitų agentūrų bei subjektų veiklos dubliavimasis;
- **papildomą naudą ES:** reikia išsiaiškinti, ar tikima, kad šių keturių agentūrų veikla gali suteikti papildomos naudos, palyginti su tuo, ką valstybės narės galėtų pasiekti nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis. Taip pat keliami klausimai apie galimas pasekmes nutraukus agentūrų veiklą;
- **kompleksinius klausimus:** į viešas konsultacijas įtraukti klausimai, susiję su agentūrų svarba, efektyvumu, veiksmingumu, nuoseklumu ir papildoma nauda, daug dėmesio skiriant jų tarpusavio sąsajoms ir dubliavimuisi. Siekiama parengti geriausią planą ateičiai, išnagrinėjant įvairius scenarijus, įskaitant tą, pagal kurį ateityje agentūros jau nebus atskiros ES agentūros.

Šių konsultacijų rezultatai

Pasibaigus viešoms konsultacijoms internetu, bus paskelbti suinteresuotųjų subjektų ir visuomenės atsakymai (jie bus skelbiami tomis kalbomis, kuriomis ir buvo pateikti). Be to, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato interneto svetainėje bus paskelbta konsultacijų ataskaita, kurioje apibendrinami iškelti pagrindiniai klausimai ir paminėti rezultatai. Konsultacijų išvados taip pat bus grindžiamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, kuriame pateikiami galutiniai šio vertinimo rezultatai, taip užtikrinant geresnį politikos formavimą.